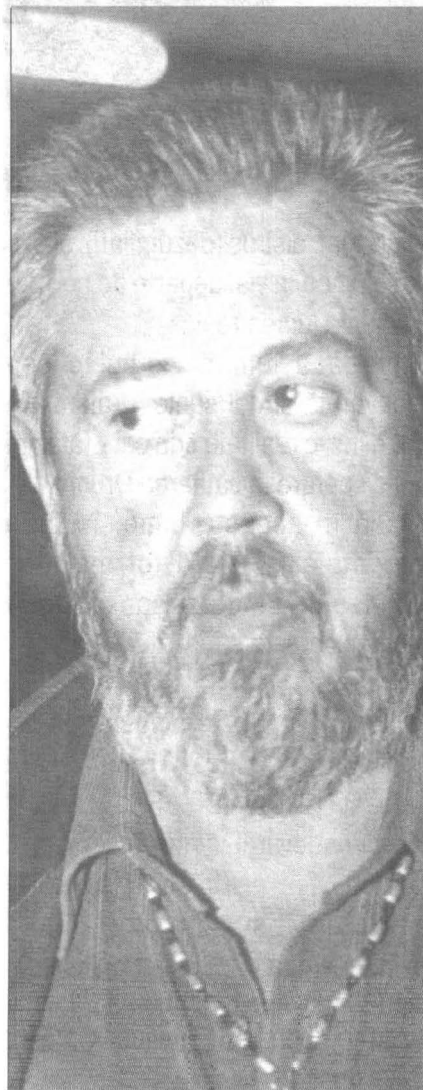

SPECTACOLE

Alexandru
TOCILESCU„Mă aflu între
două oglinzi”

Carmen Stanciu: Sunteți unul dintre regizorii ale căror profunde cunoștințe în domeniul muzicii influențează hotărâtor creația dumneavoastră. De la operă la rock, muzica reprezintă o coordonată majoră a spectacolelor pe care le realizați.

Alexandru Tocilescu: Cred că muzica ajunge la spectator mai ușor decât literatura dramatică – pentru că între cei doi termeni nu mai există acel “mediator lingvistic”, cuvântul. În altă ordine de idei, muzica se adresează oricărui spectator, oricărei persoane, deși accesul la limbajul muzicii este diferit și depinde de cultura fiecăruia. Muzica clasică este înțeleasă mai ușor. Ea se adresează afectivului într-un mod mai simplu, mai direct. Cea contemporană – în care structura are un rol primordial – depinde de un alt tip de percepție, bazat pe cultură muzicală. Merg de ani de zile să ascult muzică contemporană. Îmi înșirăz limba. Aici modelele sunt scurte, și peste timp nu rămâne decât capacitatea de comunicare a autorului. În muzica contemporană sunetele nu se mai sprijină unele pe altele, ci sunt în conflict – de unde putem vorbi chiar de o teatralitate proprie acestora.

C.S.: Teatru-instrumental – o provocare pentru Alexandru Tocilescu?

A.T.: O dublă provocare! Este un tip de spectacol incitant prin problemele pe care le ridică și care constituie provocări ce nu pot fi trecute cu vederea de un regizor care se străduiește să nu se repete niciodată. De ce? Libertatea e foarte mare și efortul de clarificare îți dă un sentiment extraordinar de bucurie a creației.

Problema este “De unde să încep? Unde este breșa?”. Iar soluțiile sunt

de natură reflexivă și nu ilustrativă. Mă aflu, parcă, între două oglinzi – muzica și interpretii – și îndrept către fiecare un spot de lumină. Reflexiile acestora se întâlnesc undeva în spațiu și creează o imagine – spectacolul.

Deși la început totul pare straniu și rebarbativ, muzica și acțiunile se adună, converg, construiesc o concluzie – care nu este sonoră, ci imaginară; o muzică imaginară, dacă vreți.

C.S.: Spuneați că încercați să vă înșirăz limba, să nu vă repetați. Poate că acesta este motivul pentru care aproape toate spectacolele dumneavoastră – fie viziuni regizorale surprinzătoare asupra unor texte clasice, fie restituiri sau propuneri inedite – generează dezbateri aprinse, curente de opinie.

A.T.: Îmi doresc ca fiecare spectacol să dezvăluie o altă fațetă a mea și a lumii. Pentru mine, scopul final este să arăt Lumea – care, de altfel, mă dezamăgește profund. Fiecare arată, prin ratarea eroilor mei, deziluzia mea; de aceea finalurile spectacolelor mele sunt pesimiste (pentru că un spectacol e o lume).

De aceea am distrus tot orașul în “Antigona”, de aceea l-am omorât pe Horațiu în “Hamlet” – ba chiar și pe Falstaff în “Nevestele vesele din Windsor”!

În esență, este vorba de conflictul permanent dintre erou – ca entitate – și mulțime, raport care nu poate duce decât la omorârea eroului de către mulțime.

De aceea mă simt nevoit, de multe ori, să omor mulțimea – pentru a da o șansă eroului.

Carmen STANCIU